

Onderwerp Reactie op de vragen van de fracties over
cameratoezicht Folkingerstraat
(n.a.v. meningsvormende vergadering)

Steller G. Wobbes

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon (050) 367 05 03 Bijlage(n) 1

Ons kenmerk

Datum 21-04-2021

Uw brief van

Uw kenmerk

Geachte heer, mevrouw,

Hierbij doen we u onze beantwoording toekomen van uw vragen tijdens de meningsvormende vergadering op woensdag 31 maart jl. over het raadsvoorstel wijziging verordening cameratoezicht in de gemeente Groningen. De gestelde vragen tijdens de meningsvormende vergadering treft u hieronder aan:

ChristenUnie

Wat gaat er precies rond 1 oktober 2021 gebeuren? We vragen om expliciete doelstelling, cijfers en evaluatie.

Partij voor de Dieren

We willen graag een toelichting op welke manier cameratoezicht ondersteunend is aan de aanpak van de overlast? Behoort verlenging van cameratoezicht tot de mogelijkheden?

GroenLinks

1. Wat is er toen / na de evaluatie in januari 2019 met de aanpak Gele Loper gedaan om de overlast te verminderen?
2. Wat is het meest effectieve middel en is het actieplan echt uitgeput?
3. Klopt het dat de ontwikkelingen van overlastcijfers in de stad een causaal verband hebben met de corona-maatregelen?
4. Waarom wordt er, net als in de vorige periode in het A-Kwartier, niet een nieuw actieplan gemaakt of geüpdatet en waarom is de inzet van politiecamera's geen onderdeel van dit plan, de politiewet biedt dit wel aan?
5. Wat blijven we doen als de camera's worden opgehangen en wat wordt er extra gedaan om de overlast te verminderen? Welke indicatoren worden gehanteerd?
6. Hoe wordt omgegaan met eventuele verplaatsing van overlast naar andere gebieden en wat zijn de interventies dan? Hoe wordt gecommuniceerd met de bewoners van die gebieden?
7. Gaat het bij de overlast in de Folkingerstraat om de gebruikers en/of de drugsdealers? Hoeveel gebiedsverboden zijn er opgelegd in het afgelopen anderhalve jaar?

8. Complexe problematiek geldt voor een deel van de overlast gevende groep. Wat is het plan van aanpak om dit probleem in de kern op te lossen?

Socialistische Partij

1. Is al het mogelijke gedaan om de overlast in de Folkingestraat te doen verminderen?
2. Wat is er precies gedaan in de afgelopen periode?
3. Wat voor plan ligt er voor de komende periode? Wat is het onderliggende probleem?
4. Hoe gaat de politie de drugshandel aanpakken?
5. Is er gekeken naar een andere gemeente in Nederland die misschien een succesvolle aanpak heeft gekend?
6. In hoeverre gaat het bij de overlast gevende groep om verwarde personen en krijgen zij de zorg die ze ook nodig hebben?

D66

Is de inzet van cameratoezicht onderdeel van een duurzame oplossing en hoe verder na 1 oktober 2021?

VVD

1. Is de 'stretcher' methode een betere oplossing dan cameratoezicht?
2. Welke creatieve oplossing ziet u nog vanuit het werk van de politie, en hoe zijn de oplossingen vanuit de politie benut?
3. Hoe ziet het traject er na 1 oktober 2021 uit, komt u met een pakket aan maatregelen?
4. Hoe borgen we de veiligheid van de bewoners in de donkere dagen na 1 oktober 2021?

100% Groningen

Kunnen de bewoners en omwonenden van de Folkingestraat en Nieuwstad ook per brief geïnformeerd worden over de plaatsing van camera's?

Student en Stad

Is er een analyse gemaakt over waar misschien of waarschijnlijk het waterbedeffer naar toe gaat bewegen?

Uw vragen hebben we samengevat in een zevental onderwerpen.

1. Doelstelling camera inzet in Folkingestraat en Nieuwstad

De aanleiding voor dit raadsvoorstel is de ernstige en toenemende overlast in de Folkingestraat. Daarom is de primaire doelstelling van het cameratoezicht in de Folkingestraat het terugdringen van de overlast. De overlast in 2020 was ongeveer tien keer zo groot als in andere gebieden in onze gemeente. De ligging in het centrum verklaart maar ten dele deze omvang. In een vergelijkbare periode doen zich in de omgeving van de Folkingestraat zeven keer zoveel overlastmeldingen voor als in bijvoorbeeld de omgeving van het Noorderplantsoen. In de bijlage treft u het plan van aanpak Folkingestraat aan voor de periode van cameratoezicht vanaf 1 mei 2021 tot

1 oktober 2021. In dit plan wordt dieper ingegaan op de kwantitatieve doelstellingen en indicatoren.

2. Monitoring, cijfers en evaluatie

De indicatoren (kwalitatief en kwantitatief) zullen worden gemeten en worden voorafgaand aan de periode van cameratoezicht geformuleerd door een multidisciplinair team van professionals (politie en gemeentelijke diensten als toezicht, gebiedszaken en OOV). Op kwantitatief gebied worden indicatoren samengesteld op basis van registratiesystemen van het meldpunt overlast & zorg, stadstoezicht en de politie. Hierbij gaat het met name om, in de tijd, het geografisch inzichtelijk maken van toename en/of afname van overlastmeldingen en eventuele verplaatsingen. Dit geeft een dynamische weergave van overlastcijfers. Op kwalitatief gebied worden ook voorafgaand aan het project indicatoren opgesteld. Deze indicatoren worden periodiek besproken in twee focusgroepen: een focusgroep van bewoners en ondernemers en een gecombineerde focusgroep van politie en gemeente. In de focusgroep, bestaande uit bewoners en ondernemers, wordt bijvoorbeeld ingegaan op de ervaren overlast in de eigen buurt (beleving). Politie en gemeente schetsen in de tweede focusgroep vanuit de eigen waarneming en expertise een beeld van de ontwikkelingen op het gebied van overlast.

Op basis van de monitoring zijn we voor 1 oktober 2021 goed in staat om (samen met uw raad) op dat moment een oordeel te geven over de effectiviteit van het cameratoezicht en hoe we op de lange termijn de overlast in de Folkingestraat beheersbaar kunnen houden. Voor het einde van de voorgestelde periode van cameratoezicht komen we bij uw raad terug met een evaluatie van de indicatoren.

3. Actieplan en escalatieladder

In de omgeving van de Folkingestraat is al meerdere jaren sprake van repeterende en ernstige problematiek, zoals rondhangende dealers, junks en overlast veroorzakende personen. Er lijkt sprake van een golfbeweging in de mate van overlast. Zoals gesteld is het primaire doel van de plaatsing van camera's het terugdringen van de overlast en het doorbreken van de huidige piek in de golf. De afgelopen periode is de reeds ingezette aanpak (de escalatieladder) al geïntensiveerd en waar nodig opnieuw geëffectueerd. Het gaat daarbij om de volgende maatregelen:

- Extra toezicht en intensieve aanwezigheid van politie en stadstoezicht;
- Afstemming tussen politie en OM over strafzaken, op verzoek van de lokale driehoek inzake de prioritering van capaciteit op de aanpak van overlast veroorzakende personen in dit gebied. De voltallige driehoek ziet de noodzaak om cameratoezicht in te stellen;
- Gele Loper aanpak: er is intensieve zorg voor notoire overlastveroorzakers. Deze aanpak blijft gericht op het geleiden van overlast veroorzakende personen naar (reguliere) zorg. Dit doen we in samenwerking met zorgorganisaties zoals Sosio na Trabau, Unlimited, VNN, Terwille, Leger des Heils, Lentis en andere partijen. Wel is sprake van een zeer complexe doelgroep met ook zorgmijders. Ieder individu die hulp wil accepteren, ontvangt dat momenteel in volle omvang;
- Evaluatie en monitoring: we monitoren de effectiviteit van alle maatregelen en hebben aandacht voor mogelijke waterbedeffecten in andere gebieden (zie beantwoording bij punt 2);

- Verbetering van de verlichting in de (omgeving van de) Folkingestraat: is reeds gerealiseerd); en
- Inzet op gebiedsverboden bij notoire overlast veroorzakers (zie nadere uitleg onder bij punt 4).

De ingezette aanpak heeft tot nu toe niet geleid tot het beoogde effect. De overlast houdt immers aan en de overlastmeldingen zijn de afgelopen periode exponentieel gestegen, ze zijn te hoog. De huidige aanpak (zonder cameratoezicht) wordt bemoeilijkt omdat overlastgevers inspelen op het fysieke (politie)toezicht en omdat ze elkaar op vernuftige wijze informeren. Aanhoudingen op heterdaad zijn daardoor vrijwel niet mogelijk. We zijn het punt voorbij om nog andere activiteiten effectief te kunnen inzetten: de escalatieladder is helemaal bewandeld. Cameratoezicht is daarom het beste breekmiddel gezien de preventieve werking en omdat de heterdaadkracht hiermee vergroot wordt. De punten uit het 'oude' actieplan zijn ook opgenomen in het 'nieuwe' plan van aanpak Folkingestraat.

Extra aandachtspunt is dat tijdens de afgelopen periode tot heden de coronamaatregelen gelden, waardoor de horecabedrijven (sinds 14 oktober 2020) en de prostitutieramen (sinds 4 november 2020) zijn gesloten. Het is aannemelijk dat het aantal overlastveroorzakers zal stijgen als deze bedrijven weer open zijn.

4. Gebiedsverboden

Om gebiedsverboden te kunnen opleggen is dossieropbouw nodig. Dat kan door middel van cameratoezicht dat de heterdaadkracht vergroot. Daarmee is de verwachting dat cameratoezicht een waardevolle bijdrage kan leveren aan het realiseren van (meer) langdurige gebiedsverboden, om zo de overlast in het gebied van de Folkingestraat langduriger te verlichten. Recentelijk zijn er geen gebiedsverboden opgelegd, met name omdat het met de huidige middelen (tools uit de gereedschapskist) lastig is om de overlastgevers op heterdaad te kunnen betrappen. Politie en stadstoezicht geven aan dat het zeer lastig blijkt om voldoende dossieropbouw te realiseren om deze gebiedsverboden op te kunnen leggen. Overlastgevers tippen elkaar direct zodra zij toezichthouders of politie signaleren. Na een overlastmelding is de veroorzaker van overlast in veel gevallen om die reden al verdwenen als politie of een toezichthouder is gearriveerd. Het samenscholingsverbod is ter plaatse van toepassing, maar we zien op dit moment geen problematiek die samenhangt met samenscholing en/of groepsgewijze overlast. Het gaat om individuele overlastgevers.

5. Waterbed-effect

Zoals is aangegeven monitoren we de effecten van onze aanpak nauwgezet. Daar waar we zien dat de overlast zich verspreid naar andere gebieden, verschuiven we direct de gebruikelijke aanpak, hulpverlening en inzet dan ook naar deze gebieden. Doordat we nauwgezet monitoren kunnen we daar snel en adequaat op inspelen. Ook nemen we een eventuele toename van overlast in andere gebieden mee in onze reguliere bewonersoverleggen.

Op basis van goede monitoring en analyse kunnen we ook stellen dat de specifieke omgeving van de Folkingestraat vatbaar lijkt voor (drugs)overlast, aangezien het één van de voornaamste toegangsroutes van het station naar de binnenstad is.

6. Gemeentecamera's (artikel 151c Gemeentewet)

Omdat we dit middel, de plaatsing van camera's in de omgeving van de Folkingestraat, zeker ook vanuit het belang dat we aan privacy hechten, willen toepassen op de juiste grondslag en dat is op basis van de Gemeentewet. Cameratoezicht op grond van de politiewet is in deze situatie niet toegestaan. De inzet van politiecamera's is bestemd als noodoplossing voor een (hele) korte duur en voor incidentele en/of unieke situaties, waarbij er geen reguliere bevoegdheid voorhanden is op grond van de Gemeentewet en de camera's voor de uitvoering van de politiewerkzaamheden noodzakelijk is. In het geval van de omgeving van de Folkingestraat is er sprake van bestaande problematiek waar eerder cameratoezicht is ingezet. Cameratoezicht op basis van de politiewet hoort daarom ook niet meer tot de mogelijkheden. In 2016 was dit echter anders omdat de problematiek toen relatief nieuw was. Om die reden kon er ter overbrugging van gemeentelijk cameratoezicht gebruik gemaakt worden van de politiecamera's. Het recht, om nu wederom politiecamera's in te zetten, is daarmee dan ook verbruikt. Daarnaast maakt het voor de inbreuk op de privacy natuurlijk niet uit welke grondslag wordt toegepast.

7. Vervolg

Cameratoezicht is het sluitstuk op alle ingezette activiteiten om de overlast in de Folkingestraat zoveel mogelijk te verminderen. Cameratoezicht is, net als in 2016 en 2017, ondersteunend aan dit soort interventies. Voor ons is cameratoezicht, als het in bepaalde situatie noodzakelijk blijkt te zijn, altijd onderdeel van een integraal pakket aan maatregelen. We verwachten daarnaast dat de inzet van cameratoezicht dossieropbouw voor bestuurlijke maatregelen zoals gebiedsverboden beter mogelijk maakt. Door de inzet van camera's kan de piek (het exponentieel hoger aantal overlastmeldingen) worden doorbroken en teruggebracht naar een lager stabiel niveau. We moeten echter ook realistisch zijn, gezien de specifieke kenmerken van dit deel van de binnenstad zal er altijd enige overlast blijven. Maar het huidige hoge niveau moeten we nu doorbreken, liever vandaag dan morgen. Indien u instemt met het raadsvoorstel om de verordening cameratoezicht gemeente Groningen te wijzigen, zullen we de omwonenden hierover per brief informeren.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

burgemeester,
Koen Schuiling

secretaris,
Christien Bronda

Deze brief is elektronisch aangemaakt en daarom niet ondertekend.

